

మధుమను.

క్రొత్త కోడలు.

(మోక్షశక్తి కావలి)

61
1915

కౌత్తుపల్లి

సుందరరామయ్యచే

రచించుటబడినది.

8 వ కూర్పు 2000 పేజీలు.

ఏలూరు

దుర్గామచౌదరికాల

1915

కల 0—0—6 ల.

Copyright Registered

కవినాథవిలాసములో

వెలకుదొరకు గ్రంథములు

1 కమలసాలిక	0-8-0
2 ఉదయలక్ష్మి	0-8-0
3 గణపరజు.	0-6-0
4 మువ్వకృంఖిల.	0-8-0
5 చంద్రవదన.	0-8-0
6 అనందసాగరము.	0-8-0
7 రామలక్ష్మణ దేశయాత్ర	0-4-0
8 కన్యకాకుమారి మేల్కొనకాటకము.	0-8-0
9 దుర్యోధనాభిమాన కాటకము	0-8-0
10 త్రిలోక సుందరి కాటకము.	0-8-0
11 చంద్రహాస కాటకము.	0-12-0
12 కళావిలాసము.	0-4-0

(౧)

శుభమస్తు.

క్రొత్త కోడలు.

(సోడిశికి శావళి)

ఇది

క్రొత్త పల్లి సుందరి రామయ్యదే

సచియంపాదే

పూర్వము

దుర్గముద్రాగిరి శాంతయందు

మద్రాసులో చూరింపబడియె.

(మాడంకూర్చు 2000 ప్రతిభలు,

1915)

వెల ౧-౦-౦ పైసలు.

శాంతి పుస్తకము.

(శ్రీ)

క్రొత్త ప్రోడలు.

(హాడూర్ శాఖ)

సీ. అమర్లో యత్తి పటి

కరిగడవా యన్న

లేనిపోనియడసు

బూనియోమ్మ

చెల్లెలా యత్తియి

జేరెవనేయన్న

గుడ్డులిండంగనీరు

గుక్కికొనును

కాపురంబున కేగె

గానంటివే యన్న

జిడి ముడిచాటున

నొడలు విలచు|

భడవా ! మగనిఁ గూర్చి

సరువిడుచుంటివా

యనఁగృథాయుక్తత

పాస్యయగును|

గీ. తల్లియును నక్కలును దోడ్

తలిరుబోండ్లు|

వృద్ధకాంతలుఁ దమచిత్త

వృత్తిఁ బలుక|

జింతయును సిగ్గు కోపము
సుంతయేని!

మదిని లేకయె పోవును
మిగసి కడకు |

సీ. అత్తింటికేగిన
యంత నే స్వంబుఁ
తనసొమ్మగా వాల్చె
దలఁచుచుండు!
మగనితో నిరుగు పా
రుగువారుపల్కెడి
సన్నలంగని వరు
నల ఘటించు!

మొలచుల నల్లిమా

మల నొంపొండలం

గనినె గైతనపు ను

న్ననలు సేయు

నిమిటి పనిగల్గి

పల్కిన నొరులేమి

యనుకొందురో యని

యాసె నెంచు

గె. అశ్మకింపెన వస్తువ

మైన నడుగ

వెఱచు దసకింపుగానియే

విలున వస్తు

కొల్లకొడలు.

వైన వలదన వెళుచున

య్యారె! మందు

గోమ వెనుక నుండుకొల్ల

కోడలికిని॥ 2

సీ. అత్తవారింట

వ్వంతలోపలబేని

శల్లితో గొండుంటె

శ్రవ్వి చెప్పెద

బుట్టింటఁ దిండికి

బుట్టకన్నను గాని

భర్తతో గొప్పలు

బలుకుచుండు.

శ్రావణోదయ

మగడు జేయించిన
 నగం బేర్కొనక తండ్రి
 ముత్తెంబుగొనె నంచు
 నుచ్చరించు
 మావాండ్రియూరిలో
 ముఖ్యుల జే కయ్యెటంచు
 బ్రతికె స్తుతనకుగొ
 ప్పదనమిచ్చు

గీ. అత్తవారింటిలోని మ
 హాసదీ జ
 లంబులై నను బాడు కూ
 పంబులోని

పుట్టింటి జలంబులే

పొగ చుండు!

సహహ! యాండ్రికుంబుట్టింటి

యందె తీపి॥

3

నీ. పుట్టింటి వారేమి

బెట్టిరో యనినను

నింకొకసారి నా

కిత్తురనును!

పుట్టింటి వారేమి

బెట్టిరో యనినను

లేనిపోనివి పది

పొగని చెప్ప!

పుట్టింటి వారేమి
 బెట్టిరో యనినను
 వాండ్రకే లేదని
 పలుకుచుండు

పుట్టింటి వారేమి
 బెట్టిరో యనినను
 నింతకుముందెనా
 కిచ్చిరనుచు

గీ. ఇట్లు పొరుగమ్మలక్కల
 కెల్లనొకరి
 తోడఁ బలుకునది యొకరి
 తోడఁబల్కఁ.

కుండఁ జెప్పును వహ్వారే
 యున్నయట్లు।
 లెంతకై నను దగదె మ
 ప్పీతలమున॥

నీ. ఇల్లు కుశలమైన
 నిటునటు గదులంగఁ
 జోటు లేదంచును
 జాటుచుండు।
 పెద్ద యిల్లయినచోఁ
 బినుగు కొంపలోఁ
 జాకిరీ మెండని
 సగుగుచుండు।

ఒరుల ప్రేక్షణలేని
 యునికి నుంచినబల్క
 రించు దుష్ట సతీ
 దంచు బుద్ధి!
 పదిమంది గల చోట
 వాసంబు జేయింప
 నదితొట్ట నిదితొట్ట
 నంచుబల్కు.

గీ. తనకు వలసిన వస్తువెం
 త వెలయైనది
 దక్కువయె వెల యంచును
 దనకుగాని.

వస్తువులు చౌకమైనను

బాగులేవు

వెల యధికమిద్ది వలదని

పలుకుచుండు|| 5

సీ మావాండ్రో యింటిలో

మందువామందుఁగూ

చ్చుంకినఁ బల్లఁగూ

నుండుననుచు|

మావాండ్రోతోటిలో

మామిడికాయలు

గుమ్మడిపండంత

గొప్పవనుచు|

మావాండ్రనూతిగో
 మంచి నీళ్ళను చేతి
 తో ముంచుటయె తోడఁ
 బోమటంచు
 మావాండ్రవాడ్డిగో
 మల్లిపంపరి చెప్ప
 నట్టలకొలచిని
 బూయుననుచు ।

గీ. ఇరుగు పొరుగుననున్నట్టి
 యింతులకడ
 బయ్య నిదికొంత మేలు మా
 వాండ్రటంచు ।

నాలపించునుగాని మా
యది యటంచుఁ
జెప్పదెప్పును నిదియొక
గొప్పగాఁడె॥

సీ. పుట్టింట గోడకు
నుట్టిముద్దులుమోయు
మెత్తనిచేయి చెం
బెత్తలేదు।
తొక్కుదుబిళ్ళతోఁ
దూగి గంతులు వేయు
కాల్కొక్క బొరెను
కదలలేదు।

కడవకుఁ గడ్డ దొ

పెను భుజుబడి పట్ట

కొంగుబడ్డునకుఁ దా

శంగ వేను!

వయమారు నేడ్పు పి

ల్లల నేత్తు లేశాను

నినున మోసను దాని

లెల్వ లేకు!

కొం ! యత్తిటఁ గాల్వెల్లు

నంతెలో నె!

యెఘడు లేని యక్కిత

యెఘు కొనఘు

నెన్న యే యాటలాడించు

నెన్ని చూడు

గొత్త కోడలు చూగినికి

మిత్తి గాదె

7

నీ. మొక్కబొన్నన్న

మొక్క చుండెడు నోని

కిలవాన్నమని నను

గొను జేందు

జీడి నూనెను గొని

యాడు శిరోజము

లగరునూనెల కన

హృత వహించు

ప్రానకోనలంబులై

పొంగుచుండెదలెదల

కొనుట నెదలెదల

శ్రీకృష్ణానును!

నేతదుప్పటినుడ

నెమ్మిదొప్పించువేన

పుడుదుకలబుల

నచ్చబొను!

అమ్మగొల్లువదబియ్య

త్తయ్యగారి!

యింటగాల్వెట్టునంతనే

యింతవీరె

కలుగుచునును కౌత్స కో
వలుజగంచు

వత్ వానినోరి కాన్యమే
వానినిచ్చు 8

స చూచితేని కౌత్స
చూచితేనికాదు

కత్త పీటను గూర
కత్త పీటను

చూచితేని కాన్య
చూచితేనికాదు

కత్త పీటను గూర
కత్త పీటను

చూచితిరా మోము

సొక్కియున్నది శైల
వారులు గాలిఁగోఁ
బండియుంట|

చూచితిరా కనుల్

సూది పోటులవలె
మండు నన్నంబును
వలడు చుండ|

గీ. అనుచుఁ బలుకును పేడ జే
యిరిగ లేదొ|

పొలములకుఁ దండ్రికన్నంబు
బూనిపోదొ|

మంచులోఁ జేలఁ గానుంగ

మసలలేదా!

నంద మందికిఁ బుట్టింట

నండ లేద !

9

సీ. అటుకకు నిచ్చెన

నమరించి యునుగా

యను నీయఁ బోవఁగా

యనునడంకె!

చిలుక కొయ్యను గల

చీగను దీయుచు

బాహువు ల్మీతి లేని

బాధఁ జెందె!

ఉత్తమై దత్తను

బట్టి దొంగలగుండ్ల వ

మోడవంబులను పోగి

మెలకుచున్నాము

నాకా రామకృష్ణుని వ

గారి కిల్లిన నెత్తి

యొడిచిన నడుము పల్ల

యెల్లప్పుడు విన్నయ్యె

గీ అని నువ్వయి కంటచిగురునో

యంగ లేదా

గీర మా చంబులను నీకు

గీయ లేదా

పెక్కుగొడల బట్టలు

పెట్టలేదా!

మీ జెల్లెల నెల్లెయూ

దీనినెట్టా||

||

ఎవరొక్కరినూలు శు

భ్రమింపజేయరాదు

పరిచేయి యగుగదా

సంట్టదోమె!

మగనికి మసిబట్ట

దగనారవేయ జా

అదు వీతిగుడల

నుదుక నేర్చు

పలుదోము పుష్కల దుగ్ధం
 పంక గజగజలము
 గొడ్డంట బుడుకల
 గొట్టనేర్చె
 అంజను నిర్మల
 కాగ నేగదు రాత్రి
 యంతయుఁ గలహంబు
 లాడ నేర్చె

గీ. చిన్నతనమునఁ జేసిన
 చేతలెల్ల
 నత్తవారింటఁ గాల్వెట్టు
 నంతలోన

అరయఁదోఁచు స్వప్న ప్రియ
మగుచుఁ దనకుఁ

తానుదాచిన డాగునే

తథ్య పృత్తి॥ 11

నీ. తురక పోగులక సంత

తోషించునదికెంపు

దుద్దులఁగని తప్పు

దిద్దుచుండుఁ

తేనెపూసల నత్తుఁ

దీలకించి నుదమంకు

నది రవ్యచుడకల

కుదురు జెల్పు

జంటచేర్నల్ల పూ
 నల మెచ్చునది జంట
 కాసుల పేరును
 గడచు సేయు।
 మట్టిగాజలు చేతఁ
 బెట్టి కుల్కెడునది
 రత్న కంకణముల
 రాణఁదెగడు।

గీ. ఎన్నడునుజూచి యెఱుంగని
 యెట్టినగయుఁ
 దా నెఱింగిన యదివ్రోలె
 దొన్నిచెప్పు।

రేయి బహు సంకల్ప దా

నిద్ర్యమేల

యనంగ స్త్రీలలంకార పి

యలు సతంబు॥ 12

స్త్రీ. రక రకంబులుగాఁగ

రపికలు గట్టంగ

నేర్పును మాయము,

నేర్పు మీఱి

చిత్ర చిత్రములుగా

చిగురును గొట్టగా

నేర్పును మాయక్క

నేర్పుమీఱి

పలు విధంబుల పింఛి

వంటలు వ్రడంగ

నేర్పును మాపిన్ని

నేర్పుమీఱి।

సకల పురాణము

లదివి యర్థము జెప్ప

నేర్చుమా చెల్లెలు

నేర్చుమీఱి।

గీ. ననుచు గొప్పలు జెప్పును

దనకొకటియుఁ

జేతగాదని వేఱుగాఁ

జెప్పనేల।

తోడి చెలులను గాంచిన

తోడ నిట్టి

బూటకము లెన్ని యేనియుఁ

బుట్టుచుండు॥

13

సీ. ఏల మాడినవి యీ

యాలు దుంపలటన్న

మంట యెక్కువయ్యాట

మాడఁబోలు।

ఉడక లే దేమి యీ

యల్లిపాయలటన్న

సెగతక్కువగుటచే

నిగురలేదు।

కాటుపూయిన దేమి

కందిసప్పన్నను

ముదుర వేగిన కాటు

బోకయున్నె

వటికి చిమిడి పో

యిన దన్నమన్నను

కలగలుపుల వార్పు

దెనియ నగునె

గీ. అనుచుఁ దన యసమర్థత

పెనిమిటికిని

దెలియదని సర్ది బొంకుచు

దిన దినంబు

చెప్పచుండు వాయించుట

చేతగాక।

మద్దెలయయోటుది యటన్న

మాటపోల్కె॥ 14

సీ కలిగిన దానితోఁ

గడుసంతనముఁ జేసిది

సంసారిమున శ్రద్ధ

సలువసలయుఁ

ఏసమయంబున

నేని దప్పును గప్పి

పతితో నబద్ధంబు

నలుక గాదు।

పరులమనంబు నొ

వ్యంగ నే చిక్కున
నైనను బరుషోక్తు
లాడ రాదు।

పని లేక పలుమారు

పరులయిండ్లకుఁబోయి
యింటిగుట్టును వచి
యింపరాదు।

గీ. తరుచు నవ్వంగరాదుకోర్కె

ధము వహించి
మెలంగరా దొరులేమన్నఁ
గంగరాదు।

క్రొత్తకోడలు.

1

తొలగరాదు ధైర్యము విః
త్తులు గలిగినఁ
క్రొత్తకోడల యివియన
దుఃఖము లరయు॥ 1!

నీ క్రొత్తకోడలనీవు
గుణవంతురాలవై
బంధుజాలమునఁ జే
ర్వడుటయొప్పు!
క్రొత్తకోడలనీవు
గుణవంతురాలవై
హితవరమున వాసి
కెక్కివలయు!

క్రోత్తకోడల నీవు

గుణవంతురాలవై

యిరుగు పొరుగులందు

హెచ్చుగనుము.

క్రోత్తకోడల నీవు

గుణవంతురాలవై

దైవచింతన మదిఁ

దప్పరాదు.

గీ. మగని దైవంబుగా నెంచి

మనఁగనగును.

భతఁ యాజ్ఞను దప్పక

బ్రదుకనొప్పు.

కొత్తకోడలు.

33

పెనిమిటి మనంబుఁ గనిమెలఁ

గిన శుభంబు!

కొత్తకోడల ! యినినుంచి

గుణములరయ॥ 16

సంపూర్ణము.

లక్ష్మీ.

సరస్వతి.

గీ. అంకనామణులార! మీయంత్రుల బేమ
జూపుచును స్వేదనాభిరమముగా
లక్ష్మణంబులనొసఁగి యాలక్ష్మీమిమ్ము
బాలనమునేయుగాక యుర్వరసతంబు

గీ. సుందరీమణులార! మీయంద్రుల బేమ
జూపుచును సర్వవిద్యావికుదృష్టదయ
నోభితలఁజేసి యావాణిపార్థవమున
మిమ్ముగా శ్రుతమీధూతలమ్మునందు

13 నీతివాక్యార్థము.	0-4-0
14 కపిగోవు.	0-4-0
15 పరమానందచరిత్ర.	0-4-0
16 ఘోషానీ అభిప్రాయము.	0-8-0
17 అమీరహంజా.	0-8-0
18 రసమంజరీ.	0-4-0
19 సూర్యకళకము.	0-1-0
20 శాస్త్రకోశము.	0-0-8
21 మేనకము.	0-0-8
22 వ్యాసహృదయము.	0-1-0
23 అంజనేయదండికము.	0-1-0
24 వాల్మీకిచరిత్ర మహారాజుకథ.	0-4-0
25 జహాంగీరచరిత్ర.	0-8-0
26 తిక్కనశతకము.	0-0-8
27 చుట్ట పాడుము సంవాదము.	0-0-8
28 దొంగరంగదం.	0-0-8

29 స్వాత్మ్య (జటు)	0-1-6
30 రాజీవంయుక్త.	0-8-0
31 తారకామవస్కు రాజరెహిగము	0-8-0
32 వేంకటేశ్వరతతతము.	0-8-0
33 అభూగోపనితకగ్గిరి	
పగ్గిరావము.	0-1-0
34 ధూమకళట పగ్గిరావము.	0-1-0
35 పానితగ్గి కథాపరగ్గి.ము	0-2-0

మరా—0.4-0 అను తమ్మువ ఏ.పీ.
పం. దేవు.

జయవాహ—

మేనేబగు, కవినాథవిలాసము,

వీరూరు, కృష్ణాజిల్లా,

అది వాగ్గీశావలెను.

